СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ

СЪЮЗ НА УЧЕНИТЕ В БЪЛГАРИЯ – КЛОН СВИЩОВ

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА
КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

Академично издателство „Ценов“
Свищов
2020

ПРОГРАМЕН КОМИТЕТ

Доц. д-р Иван Марчевски – Ректор на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов
Проф. д.б.н. Диана Петкова – Председател на Съюза на учените в България
Доц. д-р Тодор Кръстевич – Зам. ректор „Научноизследователска и проектна дейност“ на СА „Д. А. Ценов“
Доц. д-р Красимира Славева – Председател СУБ – клон Свищов

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ

Проф. д-р Атанас Атанасов
Доц. д-р Христо Сирашки
Доц. д-р Пепа Стойкова
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

Председател:
Проф. д-р Атанас Атанасов
Членове:
Проф. д-р Поля Ангелова
Проф. д-р Маргарита Богданова
Доц. д-р Красимира Славева
Доц. д-р Христо Сирашки

НАУЧНИ СЕКРЕТАРИ
Гл. ас. д-р Зоя Иванова
Гл. ас. д-р Любка Илиева

Публикуваните материали са рецензирани. Авторите носят отговорност за съдържанието на материалите, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници и езиковото оформление на текстовете.

ISBN 978-954-23-1815-6

СЪДЪРЖАНИЕ

ИКОНОМИКС, ФИНАНСИ, ЗАСТРАХОВАНЕ, СОЦИАЛНО ДЕЛО

Напълно автоматизирания луксозен комунизъм – опит за подмяна на идеологията с технология
Проф. д.н. Борислав Борисов, докт. Дмитрий Лем 7

Бюджетно осигуряване на националната сигурност – състояние и тенденции за периода 2010 – 2019 г.
Проф. д-р Андрей Захариев, ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Русалин Русалинов.....18

За информационното общество в България – 30 години след началото на промените
Проф. д-р Йордан Василев 27

Човешките ресурси в здравеопазването (2009-2019 г.)
Доц. д-р Анастасия Марчева, гл. ас. Милена Владимирова.....35

Реформата в българското данъчно облагане и икономиката в сянка
Доц. д-р Валентин Милинов 43

Надзор върху застрахователната дейност в България в контекста на защитата на интересите на застрахованите
Доц. д-р Венцислав Василев 51

Българската икономика преди и след 30 години: източници на растежа
Доц. д-р Вера Пиримова 58

Глобализацията на съвременната икономика и мястото на България в нея
Доц. д-р Людмил Несторов 67

Осигурително-технически аспекти на взаимовръзката „вход – изход“ през призмата на адекватността и еквивалентността на пенсионноосигурителната система в България
Доц. д-р Пламен Йорданов, докт. Жанета Ангелова 76

Застраховането като възможност за осигуряване на допълнителен доход на хората в надработоспособна възраст
Доц. д-р Румен Ерусалимов 84

Конвергенция на финанси и застраховане в България –
проявления, тенденции, възможности
Доц. д-р Стоян Проданов.....93

Анализ на показателите за капиталова адекватност на банките
в България през периода 2007 – 2018 г.
Гл. ас. д-р Аглика Кънева 102

Еволюция на държавния надзор върху застрахователната
дейност в България
Гл. ас. д-р Анелия Панева 113

30 години пазарна икономика в България: ефекти върху заетостта
Гл. ас. д-р Елка Сярова.....121

Оценка състоянието на задлъжнялостта в подсектор
„Местно самоуправление“
Гл. ас. д-р Петко Ангелов, докт. Силвия Заркова.....129

Развитие и усъвършенстване на институционалната структура
на пазара на труда в България
Гл. ас. д-р Таня Илиева 137

Пъзел с изменчивостта – методология за тестване на БФБ
Гл. ас. д-р Цвета н Павлов 144

Осигуряване в Универсален пенсионен фонд – състояние
и възможности
Ас. д-р Йордан Йорданов.....153

Инвестирането във ВЕЦ като важен възобновяем енергиен източник
в България
Ас. д-р Стефан Станимиров, докт. Мирослав Костадинов.....161

Мястото на преките чуждестранни инвестиции
в българската икономика
Ас. Елица Петкова.....168

Парите – начален и краен стимулатор и ограничител на банковото
външнотърговско посредничество (Финансово-правни аспекти)
Ас. Игнат Папазов 177

Стрес тестовете на българската банкова система в контекста
на регулаторните изисквания на Базел III
Докт. Беатрис Любенова 184

Инвестиционните банки и ипотечните облигации
Докт. Борислав Киров 196

Презастраховането като инструмент за управление на риска
Докт. Вахан Бохосян 205

Отражение на петролните ценови шокове върху световната
икономика
Докт. Даниел Тунчев 211

Българският модел на системата „бонус-малус" и поредното
предизвикателство пред застрахователните компании
Докт. Михаела Монова 220

Проблеми и предизвикателства пред холдинговите дружества
в България
Докт. Теодора Цветкова 228

СЧЕТОВОДСТВО, КОНТРОЛ, АНАЛИЗ, СТАТИСТИКА

Същност и възможности за счетоводно отчитане
на специализираните пенсионни резерви в пенсионноосигурителните
дружества
Проф. д-р Атанас Атанасов 239

Съвременната агростатистика в България – началото
Проф. д-р Поля Ангелова 247

Стандартизация на счетоводството в предприятията от публичния
сектор в Република България
Доц. д-р Венцислав Вечев 255

Значими изменения в счетоводството в резултат на настъпилите
социално-икономически промени през последните 30 години
Доц. д-р Галина Чиприянова 261

Структурните промени в българската икономика и влиянието им
върху външната търговия и икономическия растеж
Доц. д-р Красимира Славева 270

Първи период в развитието на статистическия анализ
на „Отдалечени наблюдения“ ("OUTLIERS")
Доц. д-р Любомир Иванов **281**

Оценка на достъпа до интернет в дейността на предприятията
Доц. д-р Маргарита Шопова **288**

Стопански счетоводен анализ на ефективността и финансовата
стабилност на предприятието
Доц. д-р Марко Тимчев **296**

Правни аспекти на трансферното ценообразуване при данъчно
облагане в Р България
Доц. д-р Пенко Димитров **305**

Дуално или триално обучение по контролни дисциплини във висшето
образование – проблеми и предимства
Доц. д-р Пепа Стойкова **313**

Сравнителен анализ на финансирането на висшето образование
в страните от Европейския съюз
Доц. д-р Пламен Петков **324**

Предизвикателства пред одиторите в контекста на разширеното
докладване
Доц. д-р Силвия Костова **333**

Оценката на риска при извадковото изучаване в одита
Доц. д-р Стела Касабова **341**

Развитие на контрола върху акцизите през последните 30 години
Гл. ас. д-р Жельо Желев **347**

Мрежов модел за пътуване в България с БДЖ при планиране
на маршрут за пътуване с прикачване
Гл. ас. д-р Миглена Иванова **355**

Счетоводната професия в перспектива – умения и компетенции
Гл. ас. д-р Радосвета Кръстева-Христова **364**

Оценка на икономическото сближаване между областите в България
Гл. ас. д-р Тихомир Върбанов **371**

Проблеми при прилагането на разширения критерий на Дики-Фулър
Ас. д-р Евгени Овчинников 379

МЕНИДЖМЪНТ, МАРКЕТИНГ, МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ ПЛАНИРАНЕ, ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Comparative Analysis of the Competitiveness of the Balkan Countries
Prof., PhD Lyubcho Varamezov.....387

Lean Management във висшето образование
Проф. д-р Маргарита Богданова 394

Стратегическият маркетингов мениджмънт – перспектива
за развитие на туристическите бизнес организации в България
Доц. д-р Ваня Григорова 403

Приложение на Big Data анализа за защита на информацията
Доц. д-р Веселин Попов, доц. д-р Петя Емилова 411

Проблемът с текучеството на персонала в българските предприятия
Доц. д-р Галина Захариева, докт. Дритон Сюлча.....419

Управление на преживяванията на персонала – фактор
за организационно развитие
Доц. д-р Ирена Емилова, гл. ас. д-р Милен Динков.....427

Подобряване на отрасловата свързаност чрез изграждане
на железопътния участък по коридор № 9
Доц. д-р Камен Петров, докт. Радослав Костев 436

Потенциал на индустриалния интернет за нещата за подобряване
на производствените процеси
Доц. д-р Наталия Маринова 445

Професионалното обучение и особености на системата
за професионално образование и обучение
Доц. д-р Христо Сирашки 453

Повишаване качеството на обслужване на клиенти чрез въвеждане
на нови технологии в търговията
Гл. ас. д-р Венцислава Минкова.....465

Предимства на гъвкавото управление на проекти и въздействието върху проектния риск
Гл. ас. д-р Евелина Парашкевова.....473

Социално-икономически промени - управленски аспекти
Гл. ас. д-р Елена Йорданова 481

Приложение на web 2.0 технологиите за споделяне на научни изследвания, ресурси и резултати
Гл. ас. д-р Кремена Маринова-Костова.....487

Съвременни предизвикателства пред управлението на регионалното развитие в Република България
Гл. ас. д-р Методи Иванов.....495

Маркетингови комуникации на българския бизнес в дигитална среда
Гл. ас. д-р Мирослава Ценкова 502

Местното самоуправление в България – някои основни постановки
Гл. ас. д-р Юлиян Господинов 510

Степен на интегрираност на приоритетите за интелигентна специализация в плановите документи
Ас. д-р Мариела Стоянова 518

Концепция за многостепенно управление: възникване, развитие, перспективи
Докт. Димитрина Проданова.....524

Развитие на електронната търговия в България през последните 30 години
Докт. Михаела Маркова.....533

ИКОНОМИКА НА ОТРАСЛИТЕ

Устойчивост в развитието на туризма в националната бизнес среда
Проф. д.ик.н. Таня Горчева 543

Българската индустрия – тридесет години по-късно
Проф. д-р Анета Денева.....551

Подпомагане на доходите на производителите от аграрния сектор
Доц. д-р Виолета Блажева 560

Съвременни измерения на управлението на талантите
Доц. д-р Искра Пантелеева 566

Значение на инфраструктурните коридори за регионалното икономическо развитие на България
Доц. д-р Камен Петров 574

Изследване на възможностите за развитие на туристическа дестинация „Свищов“
Доц. д-р Любка Илиева 583

Градско земеделие – алтернатива или необходимост
Доц. д-р Марина Николова 592

Теоретико-приложни аспекти на мърчандайзинга в българската търговска практика
Доц. д-р Петранка Мидова 603

Туристическите агенти, резервационните услуги на туроператорите и свързаните с тях дейности в България 30 години след началото на промените
Доц. д-р Петя Иванова 611

Изследване необходимостта от придобиване на търговски умения по женско предприемачество
Доц. д-р Светослав Илийчовски, доц. д-р Теодора Филипова 618

Бизнес среда и предприемаческа дейност на българските пивоварни предприятия
Доц. д-р Сергей Найденов 626

Атрибутивно анализиране на асортиментното разнообразие в точките на продажби
Доц. д-р Симеонка Петрова 634

Периодът на прехода – 30 години растеж на регионалните дисбаланси
Доц. д-р Тихомир Личев 642

Социална работа и социално предприемачество
Гл. ас. д-р Ваня Ганева 652

Анализ на сезонността в търговията
Гл. ас. д-р Венцислав Перков 660

Разкриване на нефинансова информация от големите български държавни предприятия
Гл. ас. д-р Емил Николов 667

Подходи за управление на риска в търговските предприятия
Гл. ас. д-р Зоя Иванова 676

Проблеми и предизвикателства пред развитието на туризма в България
Гл. ас. д-р Любомира Тодорова 684

Развитие на туристическа дестинация България като част от интернационалния туристически пазар
Гл. ас. д-р Павлин Павлов 690

Анализ на предприемаческите нагласи в България
Ас. д-р Ивайло Костов 698

Устойчиво развитие на българската индустрия
Докт. Айтен Сабри 706

Значение на пътната инфраструктура като фактор за подобряване състоянието на горскостопанските предприятия
Докт. Руслан Коларов 714

Анализ на възможни решения за преодоляване на височинните ограничения и ограниченията в газенето през канала море-езеро за по-големи плавателни съдове създавани от Аспарухов мост
Инж. Дойчин Ников, Красимира Вангелова 722

НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ

ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ – 30 ГОДИНИ СЛЕД НАЧАЛОТО НА ПРОМЕНИТЕ

Свищов, 22 ноември 2019 г.

Сборник с доклади

Конференцията е посветена на 75 години от създаването на Съюза на учените в България

ISBN 978-954-23-1815-6

Издателство и печат: Академично издателство „Ценов”
Свищов, ул. Градево № 24

740

ИНВЕСТИРАНЕТО ВЪВ ВЕЦ КАТО ВАЖЕН ВЪЗОБНОВЯЕМ ЕНЕРГИЕН ИЗТОЧНИК В БЪЛГАРИЯ

Ас. д-р Стефан Станимиров
Докторант Мирослав Костадинов
Катедра „Финанси и кредит“,
СА „Д.А.Ценов“ Свищов,
s.stanimirov@uni-svishtov.bg
miroslav_kostadinov_phd@abv.bg

Резюме: *Инвестирането във възобновяеми енергийни източници е сложен и последователен процес, който предопределя задължително преминаване през всички етапи на законово приетите норми за всеки потенциален инвеститор. Динамиката в развитието на технологиите е основен прием за адекватни навременни решения и промени в законодателната рамкова система на определена териториална единица. Изследването е с изразена насоченост към глобално нашумелия проблем, засягащ хармонизираното препитание на човешкия индивид и всички останали природни екосистеми. Развитието на възобновяемите енергийни източници и инвестирането в тях предопределят ограничаване или свеждане до минимум на вредните емисии.*

Ключови думи*: ВЕИ – възобновяеми енергийни източници; ВЕЦ – водноелектрическа централа; НЕК - Националната електрическа компания; икономически и финансво анализ.*

JEL: */ Q: Икономика на селското стопанство и природните ресурси; Екологична и екологична икономика / / Q4: Енергия / / / Q42: Алтернативни енергийни източници.*

INVESTING IN WATER POWER PLANTS AS AN IMPORTANT RENEWABLE ENERGY SOURCE IN BULGARIA

Assistant Prof. Stefan Prodanov, PhD
Miroslav Kostadinov, PhD Student
Department of Finance and Credit,
Tsenov Academy of Economics - Svishtov,
s.stanimirov@uni-svishtov.bg
miroslav_kostadinov_phd@abv.bg

Abstract: *Investing in renewable energy sources is a complex and consistent process that predetermines the mandatory passage through all stages of the legal framework for each potential investor. Dynamics in technology development is a key element in*

adequate timely decisions and changes in the legislative framework of a given territorial unit. The study focuses on the globally acclaimed problem affecting the harmonious subsistence of the human individual and all other natural ecosystems. The development of, and investment in, renewable energy sources predetermine the reduction or minimization of harmful emissions.

Key words: *RES - renewable energy sources; HPP - Hydroelectric Power Plant; NEC - The National Electricity Company, economic and financial analysis*

JEL: */ Q: Agricultural Economics and Natural Resources; Ecological and Ecological Economics / / Q4: Energy / / / / Q42: Alternative energy sources.*

Въведение

Инвестирането във ВЕИ изисква преминава през няколко задължителни етапа за инвеститорите при експлоатацията на възобновяем източник на енергия. Този подход е приложим, когато държавата е приела нормативен регламент за благоприятно третиране на електроенергията, придобита от ВЕИ с цел намаляване на риска и подпомагане за инвестициите в този отрасъл. Чрез инвестиционния анализ на публичните проекти се търси оптимално разпределение на ограничените ресурси както по отношение на използването им в обществения или частния сектор, така и по отношение на използването им в алтернативни инвестиционни проекти **(Проданов, С, 2001)**.

Целта на изследването е да се обособят способите за инвестиране във възобновяеми енергийни източници. **Обект** на разработката е развитието на възобновяемите енергийни източници в отрасъл „енергетика“. **Предмет** на научното изследване е инвестирането във „възобновяемите енергийни източници“ (ВЕИ).

Тезата на изследването гласи, че инвестирането във ВЕИ технологиите изисква провеждането на последователна икономическа и енергийна политика и формиране на стабилна законодателна рамка от страна на държавата; обоснованост и прозрачност при вземане на решенията за инвестиране, непрекъснат мониторинг в следпроектната реализация от страна на инвеститорите. За осъществяването на целите са заложени следните задачи:

- Извършване на пазарен анализ за мястото на електроенергията, произведена от ВЕИ;
- Изследване на процеса на вземане на инвестиционни решения във ВЕИ;

- Изследване на приноса на водноелектрическите централи за развитието на ВЕИ.

1. Пазарен анализ

Пазарният анализ на електроенергията, произведена от ВЕИ е основен компонент в националния план на България за вътрешния пазар и неговото развитие (Сдружение „Хидроенергия - асоциация на стратегическите инвеститори в производството на енергия от водноелектрически централи в България“, 2017). В този анализ се оценява доколко политиката е благоприятна за потребителите, както и дали тя е съобразена с интересите на всички засегнати лица. Тази политика, дефинирана на национално и международно равнище като приоритетна, е насочена към намаляване на енергийната зависимост и увеличаване на ефективността.

Анализът е фокусиран върху прецизирането на получената информация, стойностите на показателите и начините за интерпретиране на тези стойности, които да послужат на обществеността и всички заинтересовани. Това подчертава важността и перспективността пред ВЕИ технологиите, тяхната значимост за икономиката, а в конкретика ще се разгледа водноелектрическите централи и техния принос за развитието на ВЕИ. Методиката на изследването включва анализ на индексите на пазара на едро.

Енергийния сектор на страната ни може да се квалифицира като диверсифициран, както по отношение на производството, така и на добива на електроенергия. Инсталираната обща производствена мощност за 2016 г. от всички централи на ВЕЦ, ТЕЦ, АЕЦ, сумирана от изброените видове за 2016 г. е 12 817 MW, в частност ВЕЦ са в стойност от 3 327 MW. Производството на електроенергия за времеви период една година от ВЕЦ е 4 438 304 MW.

2. Инвестиционни решения във ВЕИ

Прединвестиционните проучвания включва набор от предварителни проучвания, които конкретизират работата за определяне и оценка на първоначалния и очаквания капацитет на ресурса за производване на електроенергия от възобновяеми екологично чисти източници. Тези проучвания започват със създаване и разработка на проект за инвестиране, където инвеститорът определя фазите на проектна реализация, съобразно спецификата на обекта. Методите за инвести-

ционен анализ (финансов и икономически) извеждат проектната финансова и икономическа възвръщаемост, които определят доколко е уместна инвестицията при определени допускания. Тези допускания касаят пазарната среда и пазарните цени (или нормативно определените цени), потенциалните приходи и разходи, цената на капитала, рисковата премия, в определени случаи и външните ефекти, генерирани от проекта (Проданов, С, 2001).

След разработването на проекта се открояват изискванията за ресурсно обезпечаване. Това задължително налага подсигуряване на подходящи източници на финансиране за внедряване на инвестиционния проект и последваща експлоатация и поддръжка на обекта. От споменатите изисквания с най-висока трудност и значимост се откроява осигуряването на финансовите средства. Те са критично необходими за проекта, защото без тях е невъзможно проектирането, изграждането и развитието му. Методите за фактурен финансов анализ ни предоставят възможност за изследване на комбинация от променливи, които оказват влияние на резултатите. Така финансовия аналитик ще може да комбинира и приложи методи за фактурен финансов анализ, с чиято помощ влиянието на отделните фактори да бъде прецизно определено (Захариев, А и др,, 2016). В този ред на мисли има възможност да се прецизира избора между наличните алтернативи за намиране на необходимия капитал. Такива възможности са външното финансиране, финансирането със собствени средства и комбинираното финансиране, ползващо се от съчетаването на предходните две алтернативи. В зависимост от целите и възможностите на инвеститора се конкретизират и подходящия метод за финансиране, както и доставчика на финансиране. Обичайно инвеститорите комбинират резултатите от инвестиционния и фактурен финансов анализ, за да изведат възможните и достижими финансови източници, при чието използване проектът би бил успешен. В случая с инвестирането във ВЕИ световната практика е да стимулира тези инвестиции чрез преференциално ценообразуване на произведената енергия и/или субсидиране или субвенция на проектите.

3. Принос на водноелектрическите централи за развитието на възобновяемите енергийни източници

Конкретиката за мястото на ВЕЦ в развитието на ВЕИ изисква подробен анализ, който да подкрепи твърдението за ролята на водното електричество за постигане на ВЕИ-целите. За целите на анализа ще съпоставим средно-претегления обществен разход, измерен в лв./MWh, на алтернативите водна енергия, биомаса и слънчева енергия.

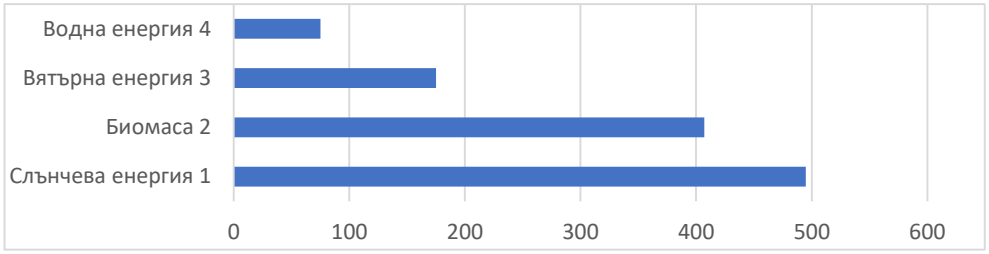

Фигура 1. Средно-претеглен обществен разход лв./MWh
Източник на данни: https://seea.government.bg/bg/ ((АУЕР), 2020)

Според предоставена обобщена информация в графиката може да констатираме, че ВЕЦ попадат в челна позиция с най-ниската разходната стойност в съотношение лв./MWh и съответно най-висока полезността в дела на произведената енергия. Развитието на ВЕЦ изглежда добра възможност и дава благоприятна перспектива от гледище на географските дадености на България. Наблюденията и данните сочат за благоприятно развитие и оползотворяване на природната даденост, свързана с релефа на страната, водните ресурси и използваната кинетична енергия на водата. Централите, използващи кинетичната енергия на водата исторически датират от хилядолетия, което ги превръща в най-добре проучената и еволюирала основна възобновяема технология, осигуряваща при съвременните ВЕЦ-концепции висока сигурност, надеждност и позволяваща гъвкавост в доставките на енергия. Това ги определя като ключово значими за енергийната системата относно належащата диверсификация на енергийния микс в дадена икономика.

От гледище на екологията производствените мощности на ВЕЦ не генерират битови отпадъци или вредни емисии. Въпреки това инвеститорите във ВЕЦ заплащат високи суми при сегашния вариант за таксуване на сметопочистването и утилизацията на отпадъците у нас. Като негативен ефект следва да се изведе намалената ефективност при маловодие или безводие. При продължителна суша ВЕЦ-мощностите не могат да генерират енергия и това рефлектира върху оперативната и финансовата ефективност. В определени случаи дори се констатират конфликти между частния интерес за производство на електроенергия и обществения интерес от рационално използване на водните ресурси за водоснабдяване и напояване.

При анализа на разходите за производството на енергия от ВЕЦ, се използват данни предоставени от АУЕР и регулативния орган, отговарящ за отрасъла КЕВР относно конкретната цена за енергия от ВЕЦ. Предоставени са данни за цената, която е средно претеглена за

енергията, произведена за 2016 г. от източници на ВЕЦ, според формата на собственост на ВЕЦ. Произведената енергия се измерва в MWh. В таблица 1 се извежда делът по форма на собственост на ВЕЦ, цената в лева и средно претегления разход в лева за MWh. Важно е тук да уточним, че данните, които са използвани се отнасят за времевия период от 01.01. 2016 г. до 31.12. 2016 г.

Таблица 1

Производство на електроенергия от ВЕЦ за 2016 г. в България

Видове ВЕЦ	**Произведена енергия/MWh**	**Процентно участие по вид ВЕЦ**	**Цена/лв**	**Средно претеглен разход, лв./MWh**
Частни ВЕЦ	1 990 310	44,84%	93,5	
ВЕЦ на НЕК	2 447 994	55,16%	59,1	
Общо	**4 438 304**	100%		**74,5**

Източник на данни: https://seea.government.bg/bg/

Вследствие на изведените данни може да се констатира, че ВЕЦ на НЕК имат по-голям дял на произведената енергия спрямо тази от частните ВЕЦ. При стойността на показателя цена, наблюденията показват по-висока с 34,4 лв. цена на произведената от частни ВЕЦ енергия спрямо тази от централите, собственост на НЕК. Това е показателно за стимулите за въвеждане на нови производствени мощности за частните инвеститори. Частните ВЕЦ са въведени в експлоатация основно през последното десетилетие и водещ мотив за инвеститорите е преференциалното третиране на произведената от ВЕЦ енергия. С така формираната финансова ефективност към този вид ВЕИ има стабилен инвеститорски интерес и сериозен дял в енергийния микс на страната.

Заключение

Умелото управление на енергетиката и следването на целите за постигане на определен дял на ВЕИ, които ЕС и правителството поставят, изискват да се стимулира използването на водната енергия за производство на електроенергия като важен отрасъл на възобновяемите енергоизточници. Същевременно е необходимо да се следват целите за разумно и пруденциално отношение към оползотворяването на водните ресурси на държавата, включващо балансиране между алтернативното използване на ресурсите за производство на електроенергия, напояване и водоснабдяване.

ЛИТЕРАТУРА

Захариев, А и др,. (2016). Финансов анализ. От А. и. Захариев. В. Търново: „Фабер“.

Проданов, С. (2001). Ивестиционен анализ на публичните проекти. От С. Проданов, *Ивестиционен анализ на публичните проекти* (стр. 203). В. Търново: „Абагар“.

Сдружение „Хидроенергия - асоциация на стратегическите инвеститори в производството на енергия от водноелектрически централи в България“. (4 12 2017 г.). Извлечено от https://hidro-energia.org/wp-content/uploads/2017/10/doklad_2017.pdf

(АУЕР), А. з. (29 1 2020 г.). *Агенцията за устойчиво енергийно развитие*. Извлечено от https://seea.government.bg/: https://seea.government.bg/bg/